

Information 29 – supplerende spørgsmål og svar COVID-19 og private leverandører

Dato: 14. april 2020

Sags ID: SAG-2020-01337
Dok. ID: 2907241

I information 20 udsendt den 3. april 2020 er flere spørgsmål om kommunernes kontakter med private leverandører besvaret.

Social- og Indenrigsministeriet har efter henvendelse fra KL og efter aftale med Finansministeriet sendt et brev til kommunerne, hvori ministeriet beskriver nogle af de muligheder og begrænsninger, som kommunerne har for at udvise fleksibilitet i forbindelse med kontrakhåndtering i lyset af covid-19

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

Flere kommuner og Dansk Person Transport har forud for ministeriets brev rejst supplerende spørgsmål om kommunernes mulighed for nu at indgå tillægskontrakter med leverandørerne.

KL har derfor rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet og Økonomistyrelsen om spørgsmålene.

Regeringen har endvidere indgået en politisk aftale om en ny hjælpepakke med 8 tiltag, som skal holde hånden under frivillige organisationer på socialområdet. Aftalen giver blandt andet mulighed for fortsat betaling til socialøkonomiske virksomheder og muligheder for at hæve taksterne ved merudgifter som følge af covid-19 for sociale tilbud efter serviceloven.

Social- og Indenrigsministeriets brev og spørgsmålene og svar er gengivet nedenfor.

1. Social- og Indenrigsministeriets brev til kommunerne af d.d. om fleksibilitet i forhold til gældende kontrakter

I brevet er følgende anført: *"Der opfordres til, at der på det kommunale og regionale område inden for rammerne af økonomisk forsvarlig forvaltning udvises fleksibilitet over for leverandører i den foreliggende situation. Dette kan fx ske ved, at det aftales med leverandøren at udskyde leverancer eller ved at tilpasse leverancerne – fx rengøringsydelser – til den foreliggende situation. Der opfordres således til ikke at opsiges eller annullere flere leverancer end nødvendigt, selv om der i den foreliggende situation ikke sker levering, så længe leverandøren er i stand til at opfylde kontrakten. Denne opfordring svarer til den opfordring, der er givet på det statslige område.*

I overensstemmelse med princippet om økonomisk forsvarlig forvaltning kan der i overvejelserne om opsigelse af kontrakter eller afbestilling fx indgå hensyn til, hvor længe institutionen forventer ikke at have behov for ydelser sammenholdt med opsigelsesvarsel eller afbestillingsfrist, aftaleperiodens

længde og omkostningerne ved evt. at skulle indgå en ny aftale, herunder at gennemføre et udbud.

Fleksibilitet vil blandt andet skulle bero på leverandørens adfærd. Hvis leverandører således afskediger medarbejdere, som er relevante for kontraktens opfyldelse, bør det overvejes at opsiges kontrakten og afbestille leverancer i det omfang, som kontrakten muliggør.

Hertil kan der være situationer, hvor offentlige institutioner efter omstændighederne har pligt til at opsiges kontrakter eller udnytte adgang i kontrakten til ikke at betale i en periode i den udstrækning, at levering ikke vil kunne finde sted på et senere tidspunkt eller ikke vil være relevant på et senere tidspunkt.

Princippet, der er gengivet vejledning nr. 9174 af 1. april 2020, vil således fortsat være gældende.

Kommuner og regioner har adgang og efter omstændighederne pligt til at opsiges kontrakter i den udstrækning, at levering ikke vil kunne finde sted på et senere tidspunkt eller ikke vil være relevant på et senere tidspunkt."

2. Spørgsmål og svar i relation til muligheden for at indgå tillægskontrakter

- a. Spørgsmål:** Har kommunerne mulighed for at indgå tillægskontrakt for at sikre forsyningsikkerhed, når der med kort varsel er brug for kørsel igen (fx ved at leverandøren står stand by) i forbindelse med persontransport?

Social- og Indenrigsministeriets og Økonomistyrelsens svar: *"Det er vores umiddelbare vurdering, at der godt vil kunne laves en konstruktion, hvor man udbyder en kontrakt, hvor kontraktens genstand er, at leverandøren står "stand by" i en periode og herefter er klar til at levere kørsel med meget kort varsel. I så fald vil den leverede ydelse være en tilrådsstilling begrundet i hensynet til at fastholde et nødvendigt beredskab.*

Det kan således i nogle tilfælde være en hensigtsmæssig konstruktion, men kommunerne vil i de enkelte tilfælde skulle vurdere, om prisen for at sikre forsyningsikkerheden med en sådan tillægskontrakt står mål med kommunens behov og alternativerne."

KL har supplerende anmodet Social- og Indenrigsministeriet og Økonomistyrelsen oplyse, hvorvidt det er i overensstemmelse med den kommunalretlige grundsætning om pligt til økonomisk forsvarlig forvaltning, hvis der indgås en tillægskontrakt om at en leverandør står "stand by".

Social- og Indenrigsministeriet og Økonomistyrelsens supplerende svar: *" det kan i nogle tilfælde være en hensigtsmæssig konstruktion, som indebærer skyldige økonomiske hensyn, at aftale en tillægskontrakt med leverandøren om "standby". Kommunerne vil dog skulle foretage en konkret*

Dato: 14. april 2020

Sags ID: SAG-2020-01337
Dok. ID: 2907241

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

vurdering af dette forhold. Vurderingen vil umiddelbart skulle tage højde for, om prisen for at sikre forsyningssikkerheden med en sådan tillægskontrakt står mål med kommunens behov og alternativerne i øvrigt.”

- b. spørgsmål:** Vil en tillægsaftale være i overensstemmelse med udbudslovgivningen?

Økonomistyrelsens svar: *Det vil naturligvis være i overensstemmelse med udbudsreglerne at fastholde den gældende kontrakt, og fx betale for ikke gennemførte kørsler i henhold til, hvad der er beskrevet i kontrakten.*

Såfremt der ændres i det kontraktuelle forhold, så vil man i henhold til udbudsloven skulle vurdere, om der sker en ændring af kontrakten. Såfremt der er tale om en ændring af grundlæggende elementer, vil tillægsaftalen skulle udbydes i ny konkurrence.

Om dette vil medføre en konkret udbudsproces vil afhænge af, om kontraktens værdi vil overskride tærskelværdien på ca. 1,6 mio.

Ud fra de oplysninger som vi indtil videre har fået, er det vores vurdering, at en tillægsaftale vil være en ændring af grundlæggende elementer, jf. udbudslovens § 178. Dels fordi det vil ændre på kontraktens økonomiske balance til vognmandens fordel på en måde, som den oprindelige kontrakt ikke gav mulighed for, og dels fordi at ændringen medfører en udvidelse af kontraktens anvendelsesområde. Det vil dog altid afhænge af den konkrete kontrakt og af hvad der oprindeligt er udbudt.

En ændring er dog ikke grundlæggende, hvis værdien er under både de 1,6 mio. kr. og under 10 % af værdien af den oprindelige kontrakt, så dette kan naturligvis undersøges.

KL har supplerende stillet Økonomistyrelsen en række spørgsmål, som fremgår nedenfor:

- c.** Gælder svarene uanset, om den oprindelige kontrakt har været i offentligt udbud eller ej?

Økonomistyrelsens supplerende svar *De udbudsretlige svar er primært rettet mod udbudte kontrakter, mens de øvrige svar omkring overvejelser i forhold til skyldige økonomiske hensyn gælder uanset om indkøbet har en værdi over eller under tærskelværdien.*

- d.** Hvis den oprindelige kontrakt er indgået efter offentligt udbud indebærer svaret vel i realiteten at det kun er tillægskontrakter på under 1,6 mio. kr. og under 10% af den oprindelige kontrakt, der kan lade sig gøre at indgå her og nu med den oprindelige leverandør? Hvilken periode skal de 1,6 mio. kr. og de 10% af den oprindelige kontrakt opgøres ud fra? Der kan være tale om løbende kontrakter, hvor den konkrete betaling afhænger af det konkrete antal leverede kørsler.

Økonomistyrelsens svar: *Hvis man ønsker at indgå en ny aftale med den nuværende leverandør / ændre den indgåede aftale, så kan man uden*

Dato: 14. april 2020

Sags ID: SAG-2020-01337
Dok. ID: 2907241

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

nærmere udbudsretlig vurdering konstatere, at ændringen udbudsretligt set er mulig at lave, hvis den holder sig under både 1,6 mio. kr. og under 10 % af den oprindelige kontrakt. Er man over disse værdier, skal man foretage vurderingen i forhold til udbudsloven bestemmelser om ændringer af kontrakter. En sådan vurdering vil altid være konkret begrundet, og derfor kan der på nuværende tidspunkt ikke siges noget mere generelt herom. I forhold til hvordan værdien opgøres, så fremgår det af udbudsloven, at der skal sammenholdes med "værdien af den oprindelige kontrakt." Man må således se på hvad man i forbindelse med udbudsprocessen har fastslået som værende kontraktens maksimale værdi, ligesom det formentlig i kontrakten er beskrevet, hvor meget der efterfølgende maksimalt kan trækkes på kontrakten – altså hvor mange kørsler, der maksimalt kan foretages. De er disse værdier, som man skal forholde sig til i forbindelse med vurderingen.

- e. Spørgsmålene er stillet i relation til kontrakter om persontransporter. Kan svarene også anvendes i forhold til andre typer ydelser?

Økonomistyrelsens svar: De udbudsretlige aspekter kan anvendes ift. andre typer af ydelser. Bemærk dog, at der kan gælde forskellige tærskelværdier alt afhængigt af om der er tale om varer/tjenesteydelser, bygge- og anlægsarbejder og andre sociale tjenesteydelser. Se mere her: <https://www.kfst.dk/udbud/udbudsregler/taerskelvaerdier-2020-og-2021/>

3. Politisk aftale om en ny hjælpepakke, som skal holde hånden under frivillige organisationer på socialområdet

- a. **Kommunerne kan fortsat betale for socialøkonomiske virksomheder, der driver tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104**

Aftaleteksten Parterne noterer sig, at socialøkonomiske virksomheder, som kommer i økonomiske problemer pga. COVID-19, har mulighed for at søge kompensation fra EM's kompensationsordninger for løn og faste omkostninger. Parterne er enige om at præcisere over for kommunerne, at hvis en kommune ønsker at blive ved med at betale til et tilbud, fordi den vil sikre tilbuddets overlevelse på sigt af hensyn til fx kommunens forsyningsforpligtelse efter serviceloven, giver de gældende regler mulighed for det.

- b. **Mulighed for at hæve takster ved COVID-19-relaterede merudgifter**

Aftaleteksten Partierne er enige om at præcisere over for de sociale tilbud, at der inden for gældende regler er mulighed for at øge taksterne for sociale tilbud efter serviceloven som følge af COVID-19 relaterede ekstraudgifter. Hvis tilbuddene ikke kan afholde deres COVID-relaterede ekstraudgifter inden for deres almindelige driftsbudget, kan de således hæve deres takster,

Dato: 14. april 2020

Sags ID: SAG-2020-01337
Dok. ID: 2907241

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

også selv om det er midt i året, så de får dækket deres merudgifter af kommunerne.

Dato: 14. april 2020

Sags ID: SAG-2020-01337
Dok. ID: 2907241

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5